

УДК 336.22:352:[338.27]

Марина Володимирівна ДЄДУШЕВА*аспірант кафедри фінансів, Національний університет державної податкової служби України, e-mail: dedushm@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТИ ПРОГНОЗУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ У США

Дедушева, М. В. Особливості прогнозування доходів місцевих бюджетів у США / Марина Володимирівна Дедушева // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред.: М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2015. – Вип. 2. – № 57. – С. 51–60.

Анотація. У статті проведено огляд методичного та організаційно-правового забезпечення прогнозування податкових надходжень у федеральних утвореннях Сполучених Штатів Америки. На прикладі штату Індіани представлено організаційну структуру прогнозування і планування податкових доходів в системі управління бюджетом країни. Зокрема, представлено характеристику виконавчих органів, які беруть участь в підготовці прогнозу податкових доходів штату. Встановлено, що у сфері прогнозування податкових доходів бюджету застосовується численні методи, які відрізняються в основному ступенем економетричної складності, яка визначається тим, наскільки детально ці моделі можуть відтворити залежність майбутніх податкових надходжень від різноманітних змін у податковій системі. З'ясовано, що точність прогнозування може бути істотно поліпшена через поєднання кількох окремих прогнозів. Це дозволяє підвищити надійність отриманого прогнозу, зменшуючи похибку передбачення, а також більш ефективно використовувати інформацію, яку вони містять.

Ключові слова: податкове прогнозування; податкове планування; податкові надходження; бюджетна система; місцевий бюджет; консенсус-прогноз.

Марина Владимировна ДЕДУШЕВА*аспірант кафедри финансов, Национальный университет государственной налоговой службы Украины, e-mail: dedushm@gmail.com*

ОСОБЕННОСТИ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ДОХОДОВ МЕСТНЫХ БЮДЖЕТОВ В США

Дедушева, М. В. Особенности прогнозирования доходов местных бюджетов в США / Марина Владимировна Дедушева // Вестник социально-экономических исследований: сб. науч. трудов; под ред. М. И. Зверькова (глав. ред.) и др. (ISSN 2313-4569). – Одесса: Одесский национальный экономический университет. – 2015. – Вып. 2. – № 57. – С. 51–60.

Аннотация. В статье проведен обзор методического и организационно-правового обеспечения прогнозирования налоговых поступлений в федеральных образованиях Соединенных Штатов Америки. На примере штата Индианы представлена организационная структура прогнозирования и планирования налоговых доходов в системе управления бюджетом страны. В частности, описана характеристика исполнительных органов, участвующих в подготовке прогноза налоговых доходов штата. Установлено, что в области прогнозирования налоговых доходов бюджета применяются многочисленные методы, которые отличаются в основном степенью эконометрической сложности, которая определяется тем, насколько подробно эти модели могут воспроизвести зависимость будущих налоговых поступлений от различных изменений в налоговой системе. Установлено, что точность прогнозирования может быть существенно улучшена путем объединения нескольких отдельных прогнозов. Это позволяет повысить надежность полученного прогноза, уменьшая погрешность предсказания, а также более эффективно использовать информацию, которую они содержат.

Ключевые слова: налоговое прогнозирование; налоговое планирование; налоговые поступления; бюджетная система; местный бюджет; консенсус-прогноз.

Marina DEDUSHEVA*Postgraduate student of Finance Department,
National State Tax Service University of Ukraine, e-mail: dedushm@gmail.com*

FEATURES OF FORECASTING OF LOCAL BUDGETS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

Dedusheva, M. (2015), Features of forecasting of local budgets in the United States of America. Ed.: M. Zveryakov (ed.-in-ch.) and others [Osoblyvosti prohozuvannia dokhodiv mistsevykh biudzhetyv u USA; za red.: M. I. Zveriyakova (gol. red.) ta in.], Socio-economic research bulletin (ISSN 2313-4569), Odessa National Economic University, Odessa, Issue 2, No. 57, pp. 51–60.

Abstract. The article provides a short overview of methodological, organizational and legal aspects of tax revenue forecasting in the federal entities of the United States. On the example of Indiana State the organizational structure of the tax forecasting and planning in the system of budget management of the country is represented. The characteristic of executive bodies, involved in the preparation of tax revenue forecast of the state is given. Obtained results had shown that in the process of tax revenues forecasting many methods were used, which differed greatly by the level of complexity. This level defines in detail how the models can reproduce the dependence of future tax revenues from a variety of changes in the tax system. It was found that the accuracy of the forecast can be significantly improved by combining several separate methods what makes it possible to increase the reliability of the forecasts by reducing the prediction error and a more efficient usage of the available information.

Keywords: tax planning; tax forecasting; tax revenues; budget system; local budget; the consensus forecast.

JEL classification: C 530, H710

Постановка проблеми у загальному вигляді. Базовими складовими бюджетного механізму кожної країни є планування та прогнозування. Завдяки цим двом елементам визначаються обсяги фінансових ресурсів, які формуються у фінансовій системі, і ресурси, що зосереджуються й розподіляються через бюджет, формуються планові показники обсягів надходжень та витрат, які ухвалюються щорічно під час прийняття рішень щодо бюджету на наступний рік.

Важливість планування та прогнозування доходів бюджету загалом і податкових надходжень зокрема усвідомлено сучасними теоретиками та практиками державного управління уже тривалий час. Так, Томас Стінсон, відзначає, що «прогнозування доходів бюджетів є вихідним етапом, з якого необхідно розпочинати дослідження проблем, які супроводжують бюджетний процес. Оцінювання кількісного розриву між видатками та очікуваними доходами допомагає забезпечити виконання бюджетного обмеження, а також належний рівень дисципліни учасників бюджетного процесу» [1, с.12–15].

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Практична значущість податкового прогнозування у загальній системі менеджменту фінансовими ресурсами держави визначила великий науковий інтерес до цієї проблеми. Питання теорії та практики прогнозування податкових надходжень активно досліджуються зарубіжними і вітчизняними науковцями такими як: Т. Бйотнер [2], А. Брендер [3, с.81–111], П. Галінські [4, с.218–225], Г. Грізл [5, с.142–152], С. Данінгер [6, с.1–19], Б. Каудер [2; 7, с.27–32], О. Кондур [8, с.211–215], В. Мацкул [9, с.53–59], В. Нордхауз [10, с.667–674], Ю. Сибірянська [11, с.72–85], Дж. Мікселл [12, с.415–430; 13, с.188–203], Г. Крауз [14, с.135–149] та ін.

Коло проблем, пов'язаних з прогнозуванням податкових надходжень, охоплює методи прогнозування й особливості їх застосування щодо окремих податків і зборів, якість та неупередженість перспективних оцінок податкових доходів бюджетів усіх рівнів. Зокрема, йдеться про оцінку точності прогнозів, реалізованих у показниках податкових доходів бюджетів усіх рівнів, аналізі чинників, які вплинули на відхилення фактичних податкових надходжень від затверджених бюджетних призначень за підсумками звітного року.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Варто відмітити деяку однобічність у дослідженнях теоретико-методологічних питань податкового прогнозування. Здебільшого проблеми податкового прогнозування розглядаються лише з позиції забезпечення повного і безперервного виконання бюджету. Недостатньо дослідженими залишаються такі важливі аспекти прогнозування доходів місцевих бюджетів, як

організаційна процедура підготовки прогнозу, учасники процесу та їх повноваження, методологія прогнозних оцінок регіону та їх правильна інтерпретація.

Постановка завдання. Метою статті є узагальнення організаційних та методологічних особливостей консенсус-прогнозування регіональних доходів на прикладі США.

Відповідно до поставленої мети у статті було визначено такі завдання:

- поглибити дослідження сутності та змісту прогнозування податкових надходжень бюджету, визначити його місце та роль в бюджетному плануванні США;
- визначити прийоми та способи розрахунку прогнозних показників податкових доходів бюджету федеральних утворень США;
- визначити напрями удосконалення консенсус-прогнозування податкових надходжень бюджету в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. За своєю сутністю прогнозування доходів США є низхідно-висхідним процесом. У першому випадку («зверху-вниз») застосовується агрегована модель прогнозування, яка враховує тенденцію розвитку макроекономічних показників економіки США, у другому («знизу-вгору») – ґрунтується на диференційованому підході до прогнозування для кожного регіону.

Теоретичний аналіз низхідного підходу до прогнозування дозволив виділити такі характерні особливості регіональних моделей прогнозування США [12, с.429–430]:

- 1) високий рівень деталізації та квартальна періодичність;
- 2) результати розрахунків указано в номінальних і реальних цінах, період прогнозування становить до 5 років. Однак зустрічаються деякі прогнози, які охоплюють часовий горизонт понад 10 років.
- 3) у структурі наявних моделей можна виділити декілька основних блоків, такі як експорт, внутрішнє споживання, населення та демографія. Наприклад, модель для прогнозування доходів бюджету штату Вірджинія складається із більш ніж 200 рівнянь, згрупованих у три основні блоки. Крім того, модель передбачає використання понад 270 екзогенних та 260 ендегенних змінних.

Аналіз організаційних особливостей підготовки бюджетного прогнозу США виявив, що у більшості випадків період підготовки прогнозів значно розрізняється між штатами. Так, штат Алабама готує прогноз доходів бюджету за 35 тижнів (9 місяців) до початку фінансового року, водночас як інші штати оновлюють прогнозні розрахунки приблизно за 2–3 тижні до початку бюджетного періоду. Крім того, існує значна регіональна диференціація у тривалості прогнозних оцінок, а також частоті оновлення даних.

Емпіричні дослідження виявили, що точність прогнозу погіршується на 1% з кожним наступним періодом прогнозування, і на 0,05% у випадку, якщо лаговий розрив між моментом складання прогнозу і початком прогнозного періоду перевищує 10-тижневий строк [15, с.23].

Із вищезазначеного виходить, що органи прогнозування повинні орієнтуватися на мінімізацію непотрібних розривів між часом підготовки прогнозу і початком фіскального (бюджетного) періоду. Отримані висновки становлять вагомий практичний цінність для організації вітчизняного бюджетного процесу.

Щодо частоти оновлення прогнозів, то не існує однозначних підстав говорити про залежність між точністю результатів та періодичністю їх оновлення. Разом з тим практика регулярного оновлення оцінок перспективних доходів бюджету забезпечує повне використання наявної інформації. Цей підхід повністю узгоджується з теоретичними концепціями щодо повноти використання доступної інформації [10, с.667–668; 16]. Так, якісним прогнозом може вважатися той, у якому похибка прогнозу не корелює з вхідними даними, в іншому випадку якість прогнозу можна було б підвищити.

Дослідження методологічного інструментарію свідчить про те, що як на регіональному, так і на місцевому рівні використовується великий набір економетричних та

статичних підходів до прогнозування. У табл. 1 жирним виділено ті категорії податків, до яких застосовуються одночасно кілька методів прогнозування.

Таблиця 1

Розподіл кількості штатів залежно від методів прогнозування окремих податкових доходів бюджету [17, с.27–28]

	Податок на доходи фізичних осіб	Податок на прибуток підприємств	Податок з продажів	Податок на моторне паливо	Податок на тютюнові вироби	Податок з алкогольних виробів	Податок на видобуток корисних копалин	Поточні витрати	Акциз на тютюнові вироби	Податкові платежі з лотерейних виграшів та іншу ігрову діяльність	Міжурядові доходи
Прості трендові моделі	19	20	17	18	24	19	12	27	14	24	20
Часові ряди	19	18	19	11	145	15	8	5	2	12	5
Лінійна регресія	25	23	24	18	15	16	7	5	3	11	9
Делфі/експертна оцінка	11	11	9	6	7	7	7	4	6	8	3
Приватні консультанти	8	8	7	5	4	5	4	3	11	4	2
Консенсус-прогноз	23	24	23	17	18	20	10	9	10	16	6

Незважаючи на велику кількість методик й методологій бюджетного планування та прогнозування, в американській практиці прогнозування використовуються тільки декілька основних методів, кожен з яких має як переваги, так і незначні недоліки. Зокрема, широкого застосування набули методи консенсус-прогнозування та аналізу часових рядів. Важливу роль в методології розрахунку перспективних бюджетних надходжень також відіграють лінійні регресії та економетричні моделі [17, с.27–28].

Таблиця 2

Середні похибки за штатами, 1987–2009 рр. [15, с.27–28]

Штат	Середній відсоток похибки, %	Надходження трьох найбільших бюджетоутворюючих податків, % від загальної виручки	Штат	Середній відсоток похибки, %	Надходження трьох найбільших бюджетоутворюючих податків, % від загальної виручки
Айдахо	1,62	68,7	Меріленд	1,6	70,2
Айова	1,75	78,6	Міннесота	1,94	73,6
Алабама	1,45	54,4	Міссісіпі	1,61	56,1
Аляска	10,53	16,7	Міссурі	0,41	68,5
Арizona	1,23	63,1	Мічіган	(1,19)	61,8
Арканзас	2,19	70,6	Монтана	6,14	38,7
Вайомінг	2,39	22,7	Небраска	1,47	71,4
Вашингтон	1,34	45,9	Невада	3,90	16,3
Вермонт	5,01	52,7	Нью-Гемпшир	2,23	12,8
Вірґінія	1,34	72,9	Нью-Джерсі	1,35	73,2
Вісконсін	0,92	78,1	Нью-Йорк	(2,07)	74,9
Гаваї	1,29	80,6	Нью-Мексико	0,93	63,8

Продовження табл. 2

Делавер	(0,09)	41,6	Огайо	1,29	69,8
Джорджія	1,48	85,7	Оклахома	0,49	60,9
Західна Вірґінія	1,55	57,4	Орегон	3,81	74,0
Іллінойс	0,7	64,8	Пенсільванія	0,36	68,5
Індіана	0,88	79,2	Південна Дакота	0,72	46,7
Каліфорнія	2,85	76,0	Південна Кароліна	0,72	67,1
Канзас	1,11	72,4	Північна Дакота	2,76	72,4
Кентуккі	(0,2)	65,2	Північна Кароліна	2,69	52,5
Колорадо	1,61	76,3	Род Айленд	(0,52)	70,9
Коннектикут	3,05	76,8	Теннессі	0,49	70,1
Луїзіана	1,99	61,6	Техас	2,62	50,2
Масачусетс	3,52	80,7	Флорида	(0,43)	61,3
Мен	1,1	71,6	Юта	2,56	80,8

У табл. 2 відображено середні значення похибок прогнозів доходів для трьох найбільших бюджетотворюючих податків – податок на доходи фізичних осіб, корпоративний податок та податкові зобов'язання з продажів. Середня похибка прогнозування склала 1,5%. Крім того, штати значно відрізняються за рівнем залежності від даних податкових надходжень. Зокрема, у 27 виділених штатах рівень залежності перевищував медіанне значення – 67,4%.

У межах цього дослідження особливий інтерес становить процедура проведення консенсус-прогнозу.

Національна асоціація службовців державного бюджету (National Association of State Budget Officer) визначає консенсус-прогноз як «метод прогнозування доходів бюджету, що здійснюється групою експертів, яка складається з представників виконавчої та законодавчої гілок влади, а також зовнішніх, незалежних експертів, науковців з університетів, приватних консультантів або інших учасників» [18].

Дослідження практики реалізації консенсус-прогнозів серед штатів США дозволило виділити два основні варіанти їх здійснення. У першому випадку, члени консенсусної групи формуються зі спеціалістів різних відомств (Бюджетне управління, відділ доходів, або законодавчі відомства), що відповідають за прогнозування доходів бюджету. У свою чергу, кожний з учасників готує власний відокремлений прогноз і бере участь в обговоренні основних розбіжностей.

Другий тип прогнозу створюється окремою незалежною групою, члени якої призначаються виконавчою та законодавчою владою. Подібні новостворені групи, зазвичай, використовують інформаційні ресурси інших агентств та відомств, на базі яких уже розробляють власний прогноз доходів.

Крім подібної організаційної різноманітності консенсус-прогнозів, існує ще безліч особливостей інституціональної характеристики учасників консенсус-групи. Залежно від цього критерію оцінка перспективних доходів США може проводитися одним із чотирьох способів:

1) прогнозування доходів бюджету спільно виконавчими та законодавчими органами. Прогнози законодавчих органів влади зазвичай здійснюються дослідними агентствами або окремими спеціалізованими відділами, що входять до складу законодавчого комітету. У свою чергу, прогнози виконавчої гілки готуються агентствами державного бюджету або департаментом доходів штату. Так, у Вісконсіні Департамент податків і зборів готує прогноз дохідної частини для подальшого використання губернатором штату при складанні проекту

бюджету на наступний період. Законодавче Фіскальне бюро окремо готує прогнозні бюджетні показники для Об'єднаного комітету з питань фінансів, який остаточно затверджує бюджет;

2) підготовка прогнозу доходів бюджету виконавчими органами. Яскравим прикладом прогнозування бюджетних показників виконавчими органами влади є штат Айдахо. Оцінка перспективних доходів готується відділом фінансового менеджменту. У Вірджинії прогноз виконується Департаментом з податків і зборів (з правом дорадчого консультування з економістами і незалежними експертами);

3) прогноз доходів законодавчими органами влади. Наприклад, в Арізоні, підготовка прогнозів доходів на наступний рік здійснюється Об'єднаним законодавчим комітетом бюджету за участю зовнішнього Фінансового консультативного комітету, державного університету та інших незалежних експертів. У Монтані підготовка прогнозу належить виключно до юрисдикції фіскального відділу, який входить до структури законодавчих органів. Отримані оцінки майбутніх доходів подаються до Казначейства і Комітету з доходів та транспортування (Revenue and Transportation Interim Committee) [19]. У свою чергу, Казначейство використовує отриману інформацію для визначення суми доходів, які штат отримуватиме протягом наступних двох років. У загальному вигляді цей підхід зустрічається в практиці прогнозування податкових надходжень доволі рідко;

4) консенсус-прогноз за участю незалежних експертів. Сутність цієї організаційної схеми полягає у створенні уніфікованого прогнозу, шляхом поєднання зусиль законодавчих та виконавчих органів влади та дотриманням бюджетного обмеження. У межах наявного підходу до прогнозування доходів існує безліч варіацій щодо його практичної реалізації.

Так, наприклад, у штаті Луїзіана до експертної групи входять такі представники: губернатор, президент Сенату, спікер Палати представників та науковці у сфері оподаткування. У Неваді прогноз майбутніх податкових надходжень забезпечується державним економічним форумом, який налічує п'ять незалежних експертів, обраних та призначених губернатором штату. При затвердженні проекту бюджету на наступний рік усі законодавчі та виконавчі органи Невади, у тому числі, губернатор, зобов'язані використовувати прогноз Форуму як офіційний.

Г. Краузом і Дж. Дугласом [20, с.6–10] проведено дослідження взаємозв'язку організаційної структури консенсус-груп (їх розміром та різноманітністю учасників) і точністю отриманих прогнозів. За організаційною різноманітністю учасників розподілено за трьома основними критеріями: 1) партійна приналежність (партійні, безпартійні); 2) інституційна приналежність (представник законодавчої або виконавчої влади, незалежний виборний орган); 3) ідеологічна спрямованість (демократ, республіканець, третя партія).

На основі емпіричних результатів автори доходять висновку, що поєднання різних учасників у невеликих за розмірами групах (3–4 члени) позитивно впливає на точність отриманих результатів. Однак у випадку, якщо подібна організаційна різноманітність присутня у великих за обсягом консенсус-групах, то вона має протилежний ефект.

До подібного висновку приходять і Дж. Бойд та Л. Дадаян, які зазначають, що «організаційна різноманітність є небажаною у групах з великою кількістю учасників, оскільки узгодження та координація рішень стає складним завданням. Маржинальні втрати від неефективної координації роботи учасників будуть перевищувати граничну інформаційну цінність та точність колективно ухвалених рішень» [15, с.28].

Найбільш яскравим прикладом ефективної реалізації практики консенсус-прогнозування податкових надходжень є досвід штату Індіана. Так, за підсумками дослідження Державного інституту ім. Д. Рокфеллера в штаті Нью-Йорк, цей регіон забезпечує найбільш точні прогнози майбутніх надходжень. Однак зазначене дослідження не враховує відмінність між щорічними і дворічними бюджетними прогнозами, тому висновки мають бути прийняті з великою обережністю.

Фінансова система штату Індіани є організаційною сукупністю функціональних органів управління, які спеціалізуються на зборі, обробці і передачі фінансової інформації. Вони виконують завдання та взаємодіють між собою, з урахуванням покладених на них обов'язків

для забезпечення досягнення фінансових цілей системи управління штатом, яка визначається бюджетною політикою.

Основу організаційної моделі прогнозування і планування податкових доходів становлять органи виконавчої влади. Сукупно вони є важливою та найбільшою за чисельністю частиною державного апарату, яка володіє переважною більшістю управлінської інформації.

Комітет економічного прогнозування (Economic Forecast Committee) – виконавчий орган, який складається з низки незалежних експертів та академічних представників навчальних закладів, що здійснюють прогнозні розрахунки основних макроекономічних індикаторів на наступні два бюджетні періоди.

З 2007 року економічний прогноз виконується на замовлення незалежною консалтинговою фірмою «HIS Global Insight». Подібний перехід до повної незалежності прогнозів від впливу владних структур забезпечив розширення макроекономічних змінних.

Ще одним важливим учасником процесу бюджетного прогнозування є Технічний комітет прогнозування доходів бюджету (Revenue Forecast Technical Committee). Головне завдання Комітету полягає у створенні прогнозів для основних бюджетотворюючих податків. До його складу увійшли члени, делеговані губернатором (зазвичай, це співробітники Бюджетного управління), та чотири члени, призначені Генеральною Асамблеєю, серед яких по одному представнику з мажоритарної та опозиційної партій Палати представників та Сенату. Засідання Комітету проводяться у відкритому порядку за участю представників Бюджетного управління та засобів масової інформації [12, с.418].

Схема організаційної структури прогнозування і планування податкових доходів у системі управління бюджетом штату Індіана подана на рис. 1. Суцільними стрілками показано прямих учасників прогнозування бюджетних доходів, пунктирними стрілками – призначення відповідних членів.

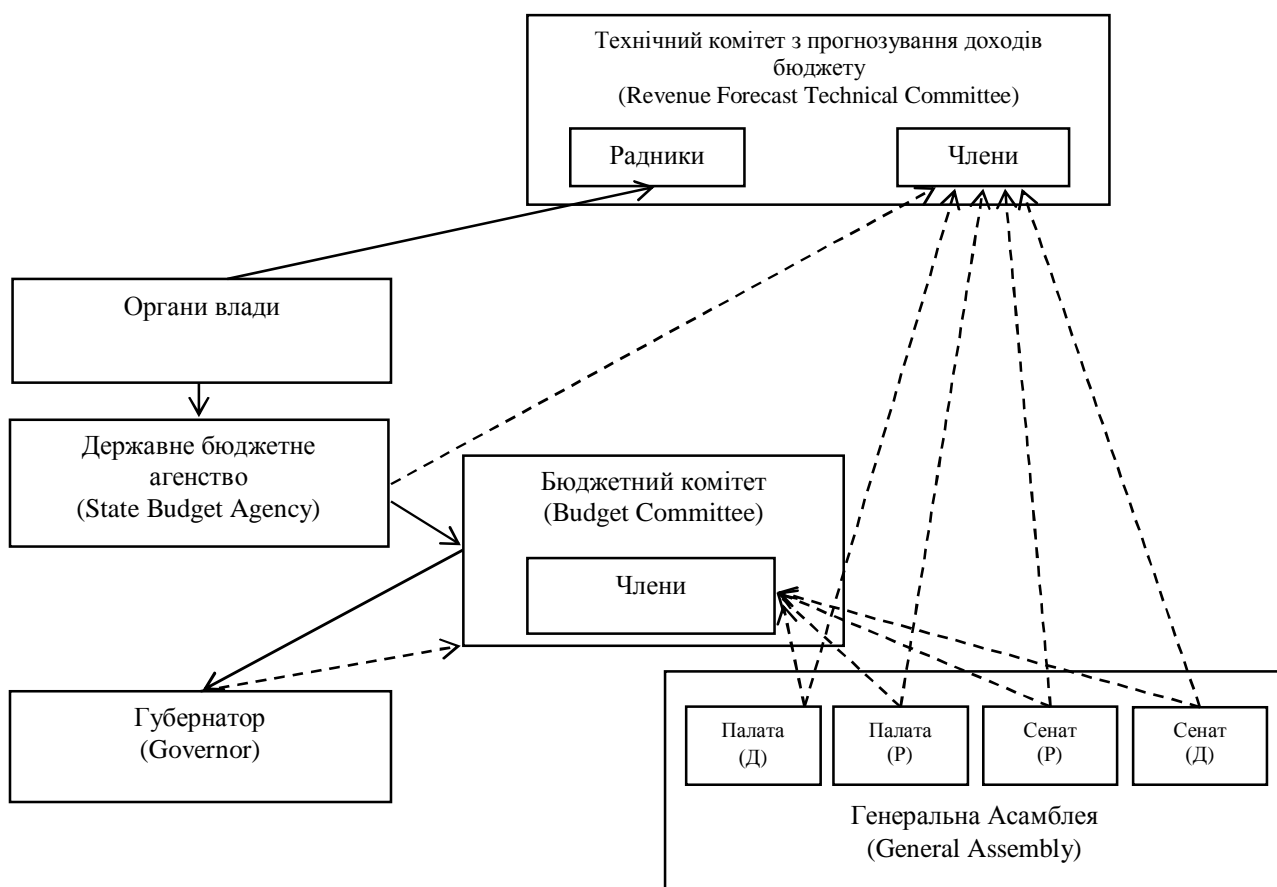

Рис. 1. Схема організаційної структури прогнозування і планування податкових доходів у системі управління бюджетом штату Індіана [12, с.420]

Організація процесу прогнозування в Індіані відрізняється від прийнятих практик в інших штатах у двох ключових аспектах. По-перше, RFTC, крім законодавчої та виконавчої влади, залучає до процесу прогнозування представників різних партій. Наприклад, за підсумками виборчого процесу в 2012 році, у 38 округах правляча політична партія контролює як законодавчу, так і виконавчу гілку влади. У такому середовищі консенсус-прогноз готується ідеологічно однорідною групою експертів. Водночас в Індіані беруть участь як владні органи, так і представники республіканської та демократичної партій. З одного боку, присутність фіскальних органів влади забезпечує високий рівень прозорості та контролю. З іншого, участь незалежних інституцій гарантує точний та неупереджений прогноз бюджетних показників, а також виконання жорсткого бюджетного обмеження. Подібне «прогнозування на командній основі» додатково до поліпшення точності прогнозів також дозволяє задовольнити основні цілі менеджерів бюджетних ресурсів, нівелюючи при цьому стимули до опортуністичної поведінки. А отже, існує більша ймовірність того, що учасники бюджетного процесу будуть діяти в межах затвердженого прогнозу [13, с.188–203]. По-друге, консенсус-група не тільки об'єднує конкуруючі прогнози, але й має групу спеціалістів, які розробляють загальну методологію для прийнятого прогнозу. Окрім того, процес прогнозування в Індіані характеризується одним із найвищих рівнів прозорості. RFTC проводяться відкриті засідання та методологію розрахунку розміщує у відкритому доступі для перегляду на веб-сайті Державного бюджетного агентства, а також щомісяця публікує звітність щодо точності прогнозів.

Висновки і перспективи подальших розробок. Таким чином, головна інституціональна особливість прогнозування податкових надходжень у США полягає в тому, що у підготовці бюджетних прогнозів беруть участь кілька виконавчих органів. Разом з тим, тільки незначна частина штатів залучає до прогнозування науковців, зовнішніх експертів та інших незалежних учасників. Ще меншого поширення набула практика передачі завдання з оцінки майбутніх податкових надходжень під юрисдикцію незалежного агентства, члени якого призначаються губернатором і/або законодавчою владою.

Дослідження практики прогнозування податкових надходжень в Індіані дозволяє стверджувати, що в цілому уряд забезпечує точні передбачення майбутніх надходжень штату. Ефективність прийнятої методології досягається шляхом застосування досить простих і зрозумілих статистичних методів у поєднанні з консенсус-прогнозом.

Отже, компроміс між владними органами і прозорість підготовки бюджетного прогнозу є набагато важливими чинниками, ніж точність, яка забезпечується використанням складних економетричних підходів. Тому формування організаційної моделі оцінки перспективних податкових надходжень, в основі якої лежить консенсус-прогнозування, що забезпечить більш адекватні прогнози податкових доходів за допомогою узгодження цілей органів державної влади, підвищить оперативність і об'єктивність отриманих результатів. Це є актуальним завданням, яке постає перед вітчизняними фіскальними органами.

Література

1. Stinson T. F. *State revenue forecasting: An institutional framework* / T. F. Stinson // *Government Finance Review*. – 2002. – Pp. 12–15.
2. Buettner T. *Revenue Forecasting in Germany: On Unbiasedness, Efficiency, and Politics* [Electronic source] / T. Buettner, B. Kauder // *Paper presented at Annual Conference of the International Institute for Public Finance*. – Access: https://editorialexpress.com/cgi-bin/conference/download.cgi?db_name=IIPF67&paper_id=142.
3. Brender A. *Predicting Government Tax Revenues And Analyzing Forecast Uncertainty* / A. Brender, G. Navon // *Israel Economic Review*. – 2010. – Vol. 7. – No. 2. – Pp. 81–111.
4. Galinski P. *The accuracy of the budget forecasting in local governments in Poland* / P. Galinski // *Economics and Management*. – 2013. – No. 18 (2). – Pp. 218–225.

5. Grizzle G. A. *Forecasting State Sales Tax Revenues: Comparing the Accuracy of Different Methods* / G. A. Grizzle, E. W. Klay // *State and Local Government Review*. – 1994. – No. 26 (3). – Pp. 142–152.
6. Danninger S. *Revenue Forecasts as Performance Targets* / S. Danninger // *IMF Working paper*. – 2005. – No. 14. – Pp. 1–19.
7. Kauder B. *Institutions and Public Sector Performance: Empirical Analyses of Revenue Forecasting and Spatial Administrative Structures, Dissertations in Economics, Department of Economics, University of Munich*. – 2011. – No. 13683. – 153 p.
8. Кондур О. С. Економіко-математичне прогнозування доходів місцевих бюджетів / О. С. Кондур, О. П. Цюпа, В. В. Хинальська // *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. – 2012. – Вип. 8. – С. 211–215.
9. Мацкул В. М. Моделювання та прогнозування надходжень ПДВ на мікро- та макроекономічних рівнях / В. М. Мацкул, Л. О. Кирилова // *Вісник соціально-економічних досліджень*. – 2013. – Вип. 2 (49). – С. 53–59.
10. Nordhaus W. M. *Forecasting Efficiency: Concepts and Applications* / W. M. Nordhaus // *Review of Economics and Statistics*. – 1987. – No. 69. – Pp. 667–674.
11. Сибірянська Ю. В. Інноваційні підходи до прогнозування та планування доходів бюджету / Ю. В. Сибірянська, Г. М. Котіна // *Фінанси України*. – 2011. – No. 2. – С. 72–85.
12. Mikesell J. L. *State Revenue Forecasting in the State of Indiana: A Consensus System in a Politically Divided State* in Jinping Sun and Thomas D. Lynch, ed. // *Government Budget Forecasting, Theory and Practice*. – Boca Raton, Florida: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2008. – Pp. 415–430.
13. Mikesell J. L. *State Revenue Forecasts as Political and Technical Problems: The Value of Consensus Forecasting and Forecast Acceptance in the Budget Process* / J. L. Mikesell, J. M. Ross // *Public Administration Review*. – March/April 2014. – Vol. 74. – Issue 2. – Pp. 188–203.
14. Krause G. A. *Organizational Structure and the Optimal Design of Policymaking Panels: Evidence from Consensus Group Commissions «Revenue Forecasts in the American States»* / G. A. Krause, J. W. Douglas // *American Journal of Political Science*. – 2013. – Vol. 57. – No. 1. – Pp. 135–149.
15. Boyd D. J. *State Tax Revenue Forecasting Accuracy: Technical Report* / D. J. Boyd, L. Dadayan // *Rockefeller Institute of Government State University of New York*. – 2014. – 45 p.
16. Becker I. *Are German Tax-Revenue Forecasts Flawed? [Electronic source]* / I. Becker, T. Buettner // *Paper presented at Annual Conference of the International Institute for Public Finance*. – Access: http://www.cesifogroup.de/portal/pls/portal/!PORTAL.wwpob_page.show?_docname=951689.PDF.
17. Willoughby K. G. *The State of the Art: Revenue Forecasting in U.S. State Governments* / K. G. Willoughby, H. Guo // *Government Budget Forecasting: Theory and Practice*. – 2008. – Pp. 27–42.
18. *National Association of State Budget Officer [Electronic source]*. – Access: <http://www.nasbo.org>.
19. *Revenue and Transportation Interim Committee of Montana [Electronic source]*. – Access: <http://leg.mt.gov/css/Committees/interim/2011-2012/Revenue-and-Transportation/default.as>.
20. Дроздов О. *Методы анализа и прогнозирования, применяемые в процессе исполнения бюджета в США* / О. Дроздов // *Мировой опыт*. – 2007. – № 8. – С. 6–10.

References

1. Stinson, T. F. (2002), *State revenue forecasting: An institutional framework*, *Government Finance Review*, No. 75, pp. 12–15.
2. Buettner, T., Kauder, B. (2011), *Revenue Forecasting in Germany: On Unbiasedness, Efficiency and Politics*, *Paper presented at Annual Conference of the International Institute for Public Finance*, available at: https://editorialexpress.com/cgi-bin/conference/download.cgi?db_name=IIPF67&paper_id=142.

3. Brender, A., Navon, G. (2010), *Predicting Government Tax Revenues And Analyzing Forecast Uncertainty*, *Israel Economic Review*, Vol. 7, No. 2, pp. 81–111.
4. Grizzle, G. A., Klay, E. W. (1994), *Forecasting State Sales Tax Revenues: Comparing the Accuracy of Different Methods*, *State and Local Government Review*, No. 26 (3), pp. 142–152.
5. Galinski, P. (2013), *The accuracy of the budget forecasting in local governments in Poland*, *Economics and Management*, No. 18 (2), pp. 218–225.
6. Danninger, S. (2005), *Revenue Forecasts as Performance Targets*, *IMF Working paper*, No. 14, pp. 1–19.
7. Kauder, B. (2011), *Institutions and Public Sector Performance: Empirical Analyses of Revenue Forecasting and Spatial Administrative Structures*, *Dissertations in Economics*, Department of Economics, University of Munich, No. 13683, 153 p.
8. Kondur, O. S., Kondur O. S., Ciupa O. P., Hynalska V. V. (2012) *Economic and mathematical forecasting of revenues of local budgets [Ekonomiko-matematychne prohnozuvannya dokhodiv mistsevykh biudzhetiv]*, *Current problems of regional economy*, No. 8, pp. 211–215 (ukr)
9. Matskul, V. M., Kyrylova, L. O. (2013), *Modeling and forecasting VAT revenues at the micro- and macrolevels [Modeliuvannya ta prohnozuvannya nadkhodzen PDV na mikro- ta makroekonomichnykh rivniakh]*, *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, No. 2 (49), pp. 53–59 (ukr)
10. Nordhaus, W. M. (1987), *Forecasting Efficiency: Concepts and Applications*, *Review of Economics and Statistics*, No. 69, pp. 667–674.
11. Sybirianska, Yu. V., Kotina, H. M. (2011), *Innovative approaches to forecasting and planning budget revenues [Innovatsiini pidkhody do prohnozuvannya ta planuvannya dokhodiv biudzhetu]*, *Finance of Ukraine*, No. 2, pp. 72–85 (ukr)
12. John L. Mikesell (2008), *State Revenue Forecasting in the State of Indiana: A Consensus System in a Politically Divided State*, in Jinping Sun and Thomas D. Lynch, ed., *Government Budget Forecasting, Theory and Practice* (Boca Raton, Florida: CRC Press, Taylor & Francis Group, pp. 415–430.
13. Mikesell, J. L., Ross, J. M. (2014), *State Revenue Forecasts as Political and Technical Problems: The Value of Consensus Forecasting and Forecast Acceptance in the Budget Process*, *Public Administration Review*, Vol. 74, Issue 2, pp. 188–203.
14. Krause, G. A., Douglas, J. W. (2013), *Organizational Structure and the Optimal Design of Policymaking Panels: Evidence from Consensus Group Commissions «Revenue Forecasts in the American States»*, *American Journal of Political Science*, Vol. 57, No. 1, pp. 135–149.
15. Boyd, D. J., Dadayan, L. (2014), *State Tax Revenue Forecasting Accuracy: Technical Report*, *Rockefeller Institute of Government State University of New York*, 45 p.
16. Becker, I., Buettner, T. (2007), *Are German Tax-Revenue Forecasts Flawed? Paper presented at Annual Conference of the International Institute for Public Finance*, available at: http://www.cesifogroup.de/portal/pls/portal/!PORTAL.wwpob_page.show?_docname=951689.PD.
17. Willoughby, K. G., Guo, H. (2008), *The State of the Art: Revenue Forecasting in U.S. State Governments*, *Government Budget Forecasting: Theory and Practice*, pp. 27–42.
18. *National Association of State Budget Officer*, available at: <http://www.nasbo.org>.
19. *Revenue and Transportation Interim Committee of Montana*, available at: <http://leg.mt.gov/css/Committees/interim/2011-2012/Revenue-and-Transportation/default.asp>.
20. Drozdov, O. (2007), *Methods of analysis and forecasting used in budget execution in the USA [Metody analiza i prognozirovaniya, primenyaemye v protsesse ispolneniya byudzheta v SSHA]*, *World experience*, No. 8, pp. 6–10 (rus)